

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5C/178/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513225845
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Judita Dubjelová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2016:1513225845.3

Rozhodnutie

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Juditou Dubjelovou v právnej veci žalobcu COFIDIS, a.s., Suché mýto 1, Bratislava, IČO: 36 816 337, pr. zast. Advokátska kancelária Antovszká, s. r. o., Bárdošova 2/A, Bratislava, IČO: 36 866 881, proti žalovanej Y. F., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. XX, L. M., občianke SR, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Spotrebiteľské združenie OSA, Fedinova 9, Bratislava, IČO: 42 260 086, pr. zast. AK HKP Legal, s. r. o., Sasinkova 6, 811 08 Bratislava, IČO: 36 727 334 v konaní o zaplatenie 337,05 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a.

Žalovanej súd n e p r i z n á v a náhradu trov konania.

Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi Spotrebiteľské združenie OSA, Fedinova 9,851 01 Bratislava trovy konania vo výške 90,73 eur, predstavujúce trovy právneho zastúpenia, na účet právneho zástupcu AK HKP Legal, s. r. o., č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 16.4.2013 žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny vo výške 337,05 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovanou dňa 26.11.2007 uzatvoril zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXX (ďalej v texte len „Zmluva o RÚ“). Týmto dňom nadobudla Zmluva o RÚ aj účinnosť, nakoľko došlo zo strany žalovanej k prijatiu návrhu Zmluvy o RÚ, ktorý žalobca predložil žalovanej tak, že ho zaslal na adresu uvedenú žalovanou v žiadosti o uzavretie zmluvy. Návrh Zmluvy o RÚ a VOP, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, obsahovali najmä údaje o výške úverového limitu, úrokovej sadzbe vo výške 2,14 % mesačne, poistnom a hodnotu RPMN 29 %. Žalobca po posúdení predložených podkladov vyhodnotil podmienky na poskytnutie úverového limitu a poskytol žalovanej úverový limit vo výške 331,94 eur.

Žalobca sa zaviazal poskytnúť žalovanej dohodnutý úver a žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť spolu s úrokmi z úveru a s prípadnými poplatkami spojenými s poskytnutím a správou úveru.

Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky žalobcu (ďalej v texte len „VOP“), s ktorými bola žalovaná oboznámená a podpisom Zmluvy o RÚ prejavila súhlas byť nimi viazaná. VOP vymedzujú práva a povinnosti oboch zmluvných strán týkajúce sa poskytnutého úveru, ako aj práva a povinnosti vyplývajúce zo Zmluvy o RÚ, v prípade, že dôjde k splneniu podmienok na čerpanie revolvingového úveru. VOP v článku 4 ods. 1 ustanovujú, že klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver v súlade so zmluvou o RÚ, predovšetkým je povinný platiť minimálne splátky úveru riadne a včas, inak môže veriteľ vyhlásiť úver za okamžite splatný. V bode 3 predmetného článku VOP je

ustanovené, že nakoľko ide o revolvingový úver, zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú a jeho splácanie závisí na klientovi, preto nemožno presne vyčíslieť počet splátok úveru ani dobu splácania úveru.

Žalobca má za to, že Zmluva je celistvá, bola uzavretá v písomnej forme v súlade s § 52a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov na jednej listine, určitým, slobodným a vážnym prejavom vôle žalovanej. Svoju vôľu byť viazaný touto Zmluvou a je súčasťami potvrdila žalovaná podpisom priamo na prednej strane Zmluvy. Podstatné náležitosti vyplývajú v zrozumiteľnom znení buď priamo zo Zmluvy alebo z VOP, ktoré sú nesporne neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy a preto nesmú byť materiálne alebo formálne oddeľované a rozlišované od Zmluvy.

Na základe predloženej platobnej histórie žalobca evidoval voči žalovanej dlh vo výške 337,05 eur, ktorý pozostáva z úveru vo výške 278,81 eur, úroku za poskytnutie úveru vo výške 39,74 eur, poistného vo výške 14,06 eur a z poplatkov z omeškania so splácaním úveru vo výške 4,44 eur. Žiadal žalobe vyhovieť a priznať mu trovy konania.

Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, žalovanej doručil návrh na začatie konania a súčasne ju vyzval, aby sa k predmetu sporu písomne vyjadrila v lehote 15 dní a v prípade, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva, aby vo vyjadrení uviedla rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu a pripojila listiny, na ktoré sa odvoláva a označila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Žalovaná sa k návrhu v lehote stanovenej súdom nevyjadrila.

Žalobca na návrhu trval a súhlasil s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania.

Podaním, doručeným súdu dňa 15.8.2013, vstúpil do konania vedľajší účastník na podporu žalovanej - Spotrebiteľské združenie OSA, Fedinova 9,851 01 Bratislava.

Súd poučil vedľajšieho účastníka o procesných právach a povinnostiach a žalovanú vyzval, aby sa vyjadrila, či súhlasí so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. Žalovaná sa v lehote stanovenej súdom k vstupu vedľajšieho účastníka do konania nevyjadrila.

Žalobca namietal vstup do konania vedľajšieho účastníka na podporu žalovanej.

OS Stará Ľubovňa uznesením č. k. 5C/178/2013-75 zo dňa 13.6.2014 pripustil vstup vedľajšieho účastníka Spotrebiteľské združenie OSA do konania na podporu žalovanej, proti ktorému podal žalobca odvolanie. Krajský súd v Prešove potvrdil uznesenie prvostupňového súdu.

Podaním, doručeným súdu dňa 5.9.2013, žalobca doplnil žalobu a ozrejmil, že uzavrel so žalovanou dňa 26.11.2007 Zmluvu o RÚ č. XXXXXXXX. Na základe uvedenej zmluvy žalobca poskytol žalovanej úverový limit v celkovej výške 421,94 eur. Žalovaná sa zaviazala splácať úver minimálnymi mesačnými splátkami vo výške 13,24 eur, najneskôr k 15. dňu v mesiaci. Úroková sadzba platná ku dňu podpisu zmluvy bola vo výške 2,14 % mesačne, výška RPMN sa určuje podľa článku 5.4 VOP a v čase podpisu zmluvy bola 29 %. Žalobca poskytol žalovanej čerpanie vo výške 331,94 eur dňa 28.11.2007 a vo výške 90 eur dňa 14.1.2010, a to prevodom na bankový účet uvedený v Zmluve o RÚ. Z výpisu z úverového listu klienta vyplýva, že žalovaná uhradila celkovo sumu vo výške 628,20 eur. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je žalovaná povinná uhradiť žalobcovi za úver sumu vo výške 278,81 eur. Žalobca ďalej uviedol, že v súlade s ustanoveniami VOP sa jednotlivé splátky žalovanej postupne započítali aj na úroky z úveru (aktuálna výška úrokov za poskytnutie úveru - 39,74 eur) a poistné (aktuálna výška poistného - 14,06 eur). Nakoľko žalovaná porušila svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, čím porušila jednu zo svojich zmluvných povinností, žalobca ju na neplnenie povinnosti upozorňoval upomienkami. Preto si uplatňuje tiež nárok na poplatky za upomienky vo výške 4,44 eur.

Vedľajší účastník sa k žalobe vyjadril podaním, doručeným súdu dňa 21.7.2014, v ktorom vzniesol námietku neplatnosti Zmluvy o RÚ a bezdôvodného obohatenia. Tvrdil, že si žalobca nedôvodne uplatňuje nároky zo zmluvného vzťahu, ktorý nevznikol kvôli neprijateľným podmienkam zmluvy. Uviedol, že žalovaný v predmetnej veci uhradil viac, ako by mu bol povinný z titulu bezdôvodného obohatenia vydať. Žiadal žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

Keďže v prejednávacom prípade ide v zmysle § 200ea O.s.p. o drobný spor (teda konanie, predmetom ktorého nie je suma presahujúca 1 000 eur), súd s poukazom na § 115a ods. 2 O. s. p. dňa 24. 2. 2016 oznámil na úradnej tabuli súdu, že dňa 1. 3. 2016 o 9.45 hod. bude vo veci vyhlásený rozsudok bez nariadenia pojednávania a následne tento rozsudok v uvedený deň aj vyhlásil tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozsudku.

Súd vykonal dokazovanie a oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov - zmluvou o úvere (čl.17), VOP spoločnosti COFIDIS (čl. 18), odstúpením od zmluvy (čl. 19), sadzobníkom poplatkov (čl. 21), splátkovým kalendárom - platobnou históriou (čl. 6-16), informatívnym výpisom z OR žalobcu (čl. 24), písomnými vyjadreniami žalobcu (čl. 37,

80), vyjadrením vedľajšieho účastníka (čl. 83), ako aj obsahom celého spisu, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav:

Z predloženej úverovej zmluvy vyplýva, že účastníci konania dňa 26.11.2007 uzatvorili úverovú zmluvu pod číslom XXXXXXXX, označenú v hornej časti ako návrh na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere COFIDIRECT - Zmluva o revolvingovom úvere. Zmluva ďalej obsahuje špecifikáciu dlžníka, jeho adresu, spôsob bývania dlžníka, súčasné zamestnanie, čisté mesačné príjmy a dohodu o zrážkach zo mzdy. Taktiež je upravené aj poistenie zmluvy v časti POISTENIE/PRISTÚPENIE K POISTENIU NA KRYTIE ÚVERU. V tejto časti je uvedené, že poistenie je dobrovoľné a podmienky poistenia sa vzťahujú na dlžníka len v tom prípade, že s poistením súhlasil (čiže skutočnosť, že poistenie odmieta nevyznačil na vyhradenom mieste). Podľa vyjadrenia žalobcu, žalovaná súhlasila s pristúpením k poisteniu, nakoľko skutočnosť, že odmieta poistenie, nevyznačila na vyhradenom mieste v zmluve o RÚ. Pod takto individualizovaným revolvingovým úverom je drobným a nečitateľným písmom na predtlačenom tlačive pripravenom žalobcom uvedené, že neoddeliteľnou súčasťou Úverovej zmluvy sú VOP uvedené na samostatnom liste. Zmluva o RÚ a VOP, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, obsahovali najmä údaje o výške úverového limitu, úrokovej sadzbe vo výške 2,14 % mesačne, poistnom a hodnotu RPMN, ktorá sa určuje podľa článku 5.4 VOP a v čase podpisu zmluvy bola 29 %. Žalobca po posúdení predložených podkladov vyhodnotil podmienky na poskytnutie úverového limitu a zmluvne poskytol žalovanej úverový limit vo výške 331,94 eur.

Podľa predloženej platobnej histórie žalobca poskytol žalovanej čerpanie vo výške 331,94 eur dňa 28.11.2007 a vo výške 90 eur dňa 14.1.2010, t. j. spolu vo výške 421,94 eur a to prevodom na bankový účet uvedený v Zmluve o RÚ. Z výpisu z úverového listu klienta vyplýva, že žalovaná uhradila celkovo sumu vo výške 628,20 eur. Poslednú splátku uhradila dňa 10.2.2012 vo výške 13,24 eur.

Keďže žalovaná sa dostala do omeškania s platením splátok, žalobca listom zo dňa 3.1.2011 odstúpil od zmluvy a vyzval žalovanú na okamžitú úhradu sumy vo výške 405,79 eur na účet vedený vo VUB banke pod variabilným symbolom XXXXXXXX.

Zo špecifikácie úveru predloženej žalobcom vyplýva, že žalovaná suma sa skladá z istiny vo výške 337,05 eur, ktorá pozostáva z úveru vo výške 278,81 eur, úroku za poskytnutie úveru vo výške 39,74 eur, poistného vo výške 14,06 eur a z poplatkov z omeškania so splácaním úveru vo výške 4,44 eur. Žiadal žalobe vyhovieť a priznať mu trovy konania.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 497 Obch. zákonníka (ďalej len ObZ) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 (2).

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

Uzatvorená ÚZ má charakter spotrebiteľskej zmluvy, preto je potrebné tento právny vzťah posudzovať podľa ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), podľa zákona o ochrane spotrebiteľa a podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere.

Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, účinného v čase uzavretia zmluvy, (ďalej len ZOS), Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/1964-40>> Obchodného zákonníka <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/1991-513>>, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/1964-40>>.

Podľa § 3 ods. 1 OZ Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 34 OZ Právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

Podľa § 35 ods. 1 OZ Prejav vôle sa môže urobiť konaním alebo opomenutím; môže sa stať výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejavíť.

Podľa § 37 ods. 1 OZ Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 OZ Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 40 ods. 1 OZ Ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 40 ods. 3 OZ Písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak.

Podľa § 43 OZ Účastníci sú povinní dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov

Podľa § 43a ods. 1 OZ Návrh na uzavretie zmluvy Prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy (ďalej len „návrh“), ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

Podľa § 44 ods. 1 OZ Zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť.

Podľa § 46 ods. 1 OZ Písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov.

Spotrebiteľské zmluvy boli upravené v ust. § 52-54 OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy.

Podľa § 52 ods. 1 OZ Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 OZ Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 3 OZ Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa § 53 ods. 3 OZ Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

Podľa § 53 ods. 4 OZ Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 OZ Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 OZ V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 53c OZ účinné od 1.6.2010 Ak je spotrebiteľská zmluva vyhotovená písomne, predmet a cena nesmú byť uvedené menším písmom ako iná časť takejto zmluvy s výnimkou názvu zmluvy a označení jej častí. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ako aj ustanovenia obsiahnuté vo všeobecných

obchodných podmienkach alebo v akýchkoľvek iných zmluvných dokumentoch, ktoré so spotrebiteľskou zmluvou súvisia, nesmú byť uvedené pre spotrebiteľa nečitateľným a menším písmom, ako ustanoví vykonávací predpis. Zmluva uzatvorená v rozpore s týmto ustanovením je neplatná.

Podľa § 451 ods. 1 OZ Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 cit. zák. ustanovenia Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 OZ Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

Podľa § 457 OZ Ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 458 ods. 1 OZ Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením.

V čase uzavretia zmluvy o úvere upravoval podmienky uzavretia spotrebiteľského úveru zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, účinný v čase uzavretia zmluvy o RÚ (ďalej len ZoSÚ).

Podľa § 1 ods. 1 ZoSÚ Tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 3 ZoSÚ Zákon sa nevzťahuje ani na úver formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditnú kartu; tým nie je dotknuté ustanovenie § 3 ods. 6.

Podľa § 3 ods. 1 ZoSÚ Veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 ZoSÚ Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 3 ods. 3 ZoSÚ Veriteľ je povinný na miestach, na ktorých ponúka spotrebiteľský úver, uverejniť základné informácie o poskytovaní spotrebiteľského úveru, najmä o výške ročnej percentuálnej miere nákladov.

Podľa § 3 ods. 5 ZoSÚ Pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí byť spotrebiteľ písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami podľa § 4. Na požiadanie musí veriteľ poskytnúť spotrebiteľovi ďalšie doplňujúce informácie.

Podľa § 3 ods. 6 ZoSÚ Pri úveroch formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutých bankou iným spôsobom ako na kreditné karty (§ 1 ods. 3) alebo, ak nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o

a) úverovom limite, ak je stanovený,

b) ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená,

c) postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy.

Ak je na účte prípustné prečerpanie peňažných prostriedkov a toto prečerpanie trvá dlhšie ako tri mesiace, spotrebiteľ musí byť písomne informovaný o ročnej úrokovej sadzbe, poplatkoch a ďalších dôsledkoch.

Podľa § 3 ods. 8 ZoSÚ Počas trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere je veriteľ povinný písomne a bezodkladne informovať spotrebiteľa o zmene ročnej úrokovej sadzby a poplatkov

Podľa § 4 ods. 1 ZoSÚ Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 ZoSÚ Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 4 ods. 3 ZoSÚ Zmluva ďalej obsahuje

- a) oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6,
- b) sankcie za porušenie zmluvy,
- c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenu alebo šek,
- d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy,
- e) práva spotrebiteľa podľa § 7.

Podľa § 3 ods. 4 ZoSÚ Pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Podľa § 4 ods. 5 ZoSÚ Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Je nepochybné, že žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o revolvingovom úvere. Uvedený typ zmluvy je upravený v Obchodnom zákonníku a patrí medzi tzv. absolútne obchody. Na druhej strane je tiež nepochybné, že žalovaná v danom prípade vystupovala ako fyzická osoba, ktorá úverom zabezpečovala svoje potreby, teda ako spotrebiteľ, kým žalobca pri poskytovaní úveru vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ. Po zohľadnení obsahu uzavretej zmluvy, povahy jej účastníkov, výšky úveru a práv a povinností jednotlivých strán je zrejmé, že táto spĺňa podmienky spotrebiteľského úveru. V takomto prípade okrem úpravy zmluvy o úvere je potrebné prihliadať aj na úpravu zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý je úpravou „lexspecialis“ k úprave Obchodného zákonníka a takáto zmluva musí mať náležitosti upravené týmto zákonom. Zároveň je potrebné aplikovať aj ustanovenia § 52 až 54 OZ, ktoré obsahujú úpravu spotrebiteľských zmlúv.

Ustanovenie § 53 OZ vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkané služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaných služieb, čo zodpovedná poctivému prístupu k podnikaniu. Citované zákonné ustanovenie vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je nutné zdôrazniť, že spotrebiteľ v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už vôbec prečítať alebo pochopiť ich obsah. Ochrana spotrebiteľa sa týka formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Predmetom konania je zaplatenie dlžnej sumy 337,05 eur žalovanou z dôvodu neuhradeného RÚ poskytnutého žalobcom. Súd je toho názoru, že uvedenú zmluvu z 26.11.2007 nemožno posúdiť ako zmluvu o RÚ, ide o neplatne uzavretú zmluvu, pre nedodržanie písomnej formy a tiež z dôvodov uvedených nižšie.

Niet pochýb o tom, že dňa 26.11.2007 účastníci uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere s dohodnutými podmienkami ako individuálne špecifikovanú zmluvu. Do tejto typizovanej formulárovej a vopred predtlačenej zmluvy žalobca vopred pripravil ustanovenia týkajúce sa uzavretia zmluvy o RÚ. Uvedené sa týka v ďalšom nepochybne aj vôle spotrebiteľa byť viazaný ustanoveniami hlavy 2 a 3 VOP žalobcu, týkajúcimi sa poskytnutia a čerpania RÚ a to vzhľadom na to, že podpisom úverovej zmluvy žalovaná prehlásila, že sa oboznámila s VOP a súhlasí s nimi bez výhrady. Súd má závažnú pochybnosť o tom, či mala vôbec žalovaná reálnu možnosť oboznámiť so znením uvedených VOP a taktiež súčasne pochopiť ich právny význam, keďže tieto podmienky sú veľmi rozsiahle s množstvom odbornej právnej terminológie a sú napísané a vytlačené tiež veľmi malým a nečitateľným písmom. Okrem toho VOP nie sú verifikované ani žalobcom, ani žalovaným, teda v zmysle judikatúry súdov a judikatúry KS Prešov nie sú platné a nestali sa súčasťou zmluvy o úvere.

Podľa názoru súdu takýto postup žalobcu sa dá s poukazom na uvedené dôvody kvalifikovať aj ako nekalá praktika, ktorá v zmysle Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach, ako aj § 52 a nasl. OZ nemôže požívať právnu ochranu a preto uzatvorená zmluva o RÚ je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 OZ.

Podľa názoru súdu nedošlo k uzavretiu písomnej zmluvy o RÚ aj z toho dôvodu, že podstatnou náležitosťou zmluvy o RÚ v zmysle § 3 ods. 6 ZoSÚ pri úveroch, pri ktorých nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov je, že musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o

a) úverovom limite, ak je stanovený,

b) ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená,

c) postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy, čo v prejednávacom prípade zo strany žalobcu nebolo splnené.

Pri uzavretí zmluvy o RÚ žalovaný nebol písomne informovaný o úverovom limite, ani o ročnej úrokovej sadzbe a ani o poplatkoch, keďže v zmluve, resp. vo VOP, ktoré nie sú platné z dôvodov uvedených vyššie, bol len odkaz na Sadzobník, s ktorým pri uzavretí zmluvy žalovaná nebola oboznámená a tiež nebola oboznámená s podmienkami, za ktorých môže byť zmluva o RÚ zmenená alebo zrušená. V prejednávacom prípade preto žalobca mal žalovanú písomne informovať o ročnej úrokovej sadzbe, poplatkoch a ďalších dôsledkoch, čo však neurobil.

Pokiaľ ide o VOP súd ešte poznamenáva, že Krajský súd v Prešove už v minulosti viacerými rozhodnutiami judikoval, že všeobecné obchodné podmienky, resp. úverové podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť len prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak je uvedená menším písmom. Práve inkorporačná doložka môže privodiť závažné následky pre spotrebiteľa a predmetná vec je toho príkladom. Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia, vyžaduje sa pomôcka (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy (porovnaj rozsudky KS Prešov sp. zn. 6Co 135/2012, 21Co 28/2012, 3 Co 136/2013).

K drobnému písmu porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci I. ÚS 342/09. V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písanými takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

S poukazom na uvedené je podľa názoru súdu takýto právny úkon - zmluva o RÚ absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 3 ods. 1 a § 39 OZ, § 37 ods.1 OZ, § 40 ods. 1, 3 OZ, § 53 ods. 5, § 4 ods. 1 a § 3 ods. 6 ZoSÚ. Na neplatnosť tohto právneho úkonu súd prihliada z úradnej povinnosti. Ako je uvedené vyššie, uvedený postup žalobcu sa dá kvalifikovať ako nekalá obchodná praktika, ktorej nemôže byť poskytnutá právna ochrana.

Na základe uvedeného, keďže ide o neplatný právny úkon, žalobca má nárok od žalovanej na vrátenie bezdôvodného obohatenia z neplatného právneho úkonu v zmysle § 451 ods. 1, 2, § 457 a § 458 OZ. Žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky v celkovej výške 421,94 eur, žalovaná vrátila formou splátok žalobcovi peňažné prostriedky vo výške 628,20 eur, teda žalovaná uhradila o 206,26 eur viac, ako dostala a preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého keďže žalovaná mala vo veci plný úspech, má právo na náhradu účelne vynaložených trov na bránenie svojho práva, ale žiadne trovy konania si neuplatnila, a zo spisu nevyplýva, aby jej nejaké trovy konania vznikli, súd jej náhradu trov konania nepriznal.

Vedľajší účastník na podporu žalovanej Spotrebiteľské združenie OSA, Fedinova 9,851 01 Bratislava má právo náhradu trov konania v zmysle judikatúry KS Prešov, keďže jeho písomné podanie mohlo byť podkladom pre rozhodnutie vo veci vzhľadom na vznesenú námietku premlčania. Súd priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na podporu žalovanej podľa § 142 ods. 1 O. s. p., t.j. podľa zásady úspechu. Súd priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 90,73 eur, predstavujúce trovy právneho zastúpenia a zaviazal zaplatiť žalobcu trovy konania na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Tieto trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia vychádzajúc z hodnoty 421,94 eur, čo podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. predstavuje za jeden úkon právnej služby odmenu 29,88 eur a 7,81 eur, resp. 8,04 eur ako režijný paušál. Vedľajšiemu účastníkovi súd priznal trovy podľa úspechu žalovanej za 2 úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie k návrhu zo dňa 18.7.2014 (2 x 29,88) režijný paušál k vykonaným úkonom (7,81+8,04) a 20 % DPH z tejto odmeny (15,12), t. j. spolu vo výške 90,73 eur. Súd zaviazal žalobcu uhradiť tieto trovy konania na účet pr. zástupcu vedľajšieho účastníka v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.
2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
 - a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
 - b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
 - f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

1. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Podľa § 157 ods. 3 O.s.p. ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých účastníkov alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania, uvedie súd v odôvodnení rozsudku iba predmet konania a ustanovenia zákona, podľa ktorých rozhodol.